

2 KORINTIWU

Wotiya kənyindiye Bulusse jama Isaa gawu bəрни Korintiyero ruwujəgənada **Badiduram**

Bulus, ti kəngayam Isa Almasiwuye, wotiyanju burwoyea jama Isaa gawu bəрни Korintiyero alama saa findi wuri gai ngawo karmo-a karmolan cidu-a Isayen ruwuyeyeno, koro wotiya adəa tayiro tussənni ngawo wotiyanju burwoye ruwujəgənayen ruwuyeyeno. Sadən kəngayamba kattuwuyeso laa Bulus-a nankəngayamnju-aa rujane mananju ye awima gəni wuljai. Ti bone cai. Adə nangaro wotiya adən Bulus nankəngayamnjudə-a mananjudə-a jirero fəleje dalil bone njanjuyedə, tima kambərsenju duno kaanjuro gəni, Almasiwuyero cakkoro yeno. Nonowo, jiri bone Almasiwu canadəa ni ye jaumaro yamidə gai, ngaima Almasiwulan ro boda ngəwu fandəmi.

Akko nashawa curo wotiya adəyen dasaanada:

Lewa-a Alaa wusedu-a (1.1-11)

Jaawu Bulusse kəla waduwnjuyen (1.12-2.13)

Jaawu Bulusse kəla kida aman bərinne (2.14-7.4)

Bulus lardu Makidoniyayen (7.5-16)

Wuri capta talaawa Isaa gawu Jerujalembe nangaro (8.1-9.15)

Dabbarda kənde Bulusse kənyakkuyero (10.1-

12.21)

Marmarea-a lewa-a daryeye (13.1-14)

**Wotiya kənyindiye Bulusse
jama Isaa gawu bərn
Korintiyero ruwujəgənədə
LEWA-A ALAA WUSEDU-A**

¹ Wuma Bulus rawo Alayen kəngayam Isa Almasiwuye-a kəraminde Timoti-adə jama Alaye bərn Korintiyen dasaana-a muminna lardu Akayaye ngalan dasaana samma-aro:

² Ala Bawande-a Kəma Isa Almasiwu-a nayiro ser-a nanlewa-a njado!

Ala ro boda sammayedəa wusedu

³ Bargaa Ala Bawa Kəmande Isa Almasiwuye, Bawa kanjimariye, Ala ro boda fiye yaye,

⁴ ti duwon basarinde samman ronde isabojiyidə. Adəa dionjudə, andi ye ro boda na Alayen fandiye nadəlan rangiye am basari fin yaye dasaanadəye ronja isabogəiye.

⁵ Jiri bone Almasiwu canadəa andi ye jaumaro yayiedə gai, ngaima Almasiwulan ro boda ngəwu fandiye.

⁶ Basari kiyaiyea, adə ro bodando-a njəkkawo fandondo-a nangaro, koro ronde boyenoa, bone yayienadəa nayi ye nedduwe yawwaa, rondo bodaro.

⁷ Koro təmande kanjindon dunoa, bonedən nuwando mbejidə gai, ro bodadə yen nuwando mbejiro noniyena.

⁸ Kɛramiya, basari lardu Asiyayelan andia sawandɛnadɛa nonuwiya, rayiye. Tai dajɛ dunondɛ koje, kutturo walsagane, har rondema fuddiyero tɛmaniyɛna.

⁹ Ai, andi kɛlandɛman wowom karmoyɛ gai fanniyɛna, ngaima tɛmandɛ kɛlandɛn gɛni, Ala am sanunaa cɛsangidɛn kɛrga,

¹⁰ ti duwon karmo jiri adɛn samowona, fuwu yɛn samoyidɛ, timaro tɛmandɛ njɛkkawoyɛ kekkiyɛ.

¹¹ Nayi yɛ moduwalan banasanowo, ngainin moduwa am ngɛwuyɛn barga fandiye, kɛladɛn andi nangaro Alaa wusɛjai.

JAAWU BULUSSE KɛLA WADUWUNJUYEN

Kɛnsio Bulusse fuwuro gɛrduwu

¹² Karwunde shedajɛnadɛ gai, andidɛ nan-rashidu adamgɛnayɛn gɛni, ser Alayɛn, koro karwu tiloa-a nantayir Alayɛ-alan kɛndɛgai dunian diyɛna, masammanno nandon. Adɛma dɛlwu awulo bondeyɛdɛ wo.

¹³ Awo gadɛ gɛni nayiro ruwunjagaiyɛ, sai awo kɛranuwɛ asunuwi bas. Koro cotto asunuwiro tɛmakkɛna,

¹⁴ calan ganaro asunuwwadɛ gai. Awo ruwunjagaiyɛdɛ tima yim Kɛmandɛ Isayɛn* nayidɛ dɛlwunde awulo boyɛdɛ gai, andi yɛ dɛlwundo awulo boyɛ.

* **1:14 1.14** yim Kɛmandɛ Isayɛ - Kiyama.

¹⁵ Adəa mərsanəkkəna nangaro, barga kawakyindi fandoworo nandoro burwon leduro raakko.

¹⁶ Ai, nandoyen lardu Makidoniyayero lekko, koro Makidoniyalan waldəkke nandoro isəkke cidi Yahudiyayero lekkoro banasəgəwiya, raakko.

¹⁷ Nia ngoduni adə, kəskero dikkəna wa? Ra, awo dikkidəa kəla hal kamben wa nianəkke wuye: «Aaa,» nəkke koro waldəkke: «A'a,» nəkki wa?

¹⁸ Ala amanmadə gai, kawurinde nandon mana jambaye gəni.

¹⁹ Isa Almasiwu Tada Alaye ti duwon wu-a Silas-a Timoti-a nandon mawoniyenadə awo jireye-a kattuwuye-a gəni, tilan kullum jirero waljəna.

²⁰ Ai, tilan waduwa Alaye samma jirero waljana, koro daraja Alayero tiyen andiye: «Amin!» niye.

²¹ Ala kəlanjuma andi-a nayi-aa Almasiwulan kəresane duno sade

²² tawanju gənasagane koro karwundero naptu rannero Ruhunju kekko.

²³ Wu kəla roniye man, Aladəma shedamani wo, bare hangalndo sangəkkəniro bəni Korintiyero waldəkke kənde wayekko.

²⁴ Kambəsendo raddiye gəni, amma karwukəjindoro sawawando kidayero walliyena, awoa kambəsendon dunoaro danuwwa.

2

¹ Wu kəlani gadero nangi rəpta karwukutta kudoma njaddəkkiwaworo nia ngoyekko.

² Karwundoa yakkække kuttajia, wundu gæle cakke karwuni kējiji, kam yakkække karwunju kuttajenadə gənia?

³ Dalil ngainin ruwunəkkənadə,* tima nandoro isəkkiya, bare kəla am tayiro karwunia isakəjiduwu wajipcəgənadəyen karwukutta dikkəni. Awoa kəla nayi sammayen karwukəji fakkidəa nayi ye fannuwiro mərsanəkkəna.

⁴ Basari kada-a jəktu karwuye-a simalo ngəwua-an nayiro ruwungeyerakko, karwukutta fannoworo gəni, nayia dama baworo njaraakkənaro nonoworo.

Bulusse biwumaro gawurduwu

⁵ Kam laa karwukutta kiwudoa, bare lamardəa na kojənaro wulləkkəniro wu runiro gəni, jiri laan nayi sammaro ngekkudo.

⁶ Wowom jama mewu kam adəgaidəro gənajaanadə cədəna,

⁷ kərma cuju adəyero tia gawurnowo ronjua yakkowo bojo, bare na kojənaro karwukutta canniro.

⁸ Adə nangaro lowonjakki, kərawondo tiro fəlegənowo,

⁹ awoa dalil ruwunjagakkənadə, tima jaramnjakko gando curo lamar sammayen rukkor.

¹⁰ Wundu duwon gawurnuwwadəa wu ye gawurnəkkəna. Koro awo duwon gawurnəkkənadə, awo laa gawurnəkkənaro walyenoa, nayi nangaro fuwu Almasiwuyen gawuryekko,

* **2:3 2:3** *dalil ngainin ruwunəkkənadə* - Awo duwon Bulus tayiro curo wotiya gadeyen ruwujəgənadə.

¹¹ bare Yiwulis andia jambasanniro, awoa nanganju noniyena.

Karwungai-a ro boda-a Bulusse

¹² Bərni Taruwassero kawuri kəji Almasiwuye mawoduro leyekkəniya, Kəmande wuro cinna kasəgəna yaye,

¹³ kəramini Titussa nadən nagəkkəni nangaro roni bojənni, daji tayia alakəlewakke lardu Makidoniayero koyekko.

**JAAWU BULUSSE KƏLA KIDA
AMAN BƏRINNEN**

¹⁴ Amma Alaa wuseniyo, ti duwon sawi yaye andia kənnasar Almasiwuyen fuwuro saadi ye, koro ndara yayero andiyen kala Almasiwua noduye tatarjiyi yedə!

¹⁵ Awoa na Alayen dawu am njəkkawo cawandiye yen, koro dawu am faccagaiye yen andima kawudi Almasiwuye wo,

¹⁶ am laaro andi kala karmoye karmo kudoma, am laa gadero kala roye ro kudoma. Wundu gəle martawa awo ania dioye najəgəna wo?

¹⁷ Nonowo, andidə am ngəwu mana Alayen riwa majaidə gai gəni, amma am na Alayen isana gai, fuwu Alayen koro Almasiwulan manadəa curo tiloan mawoniye.

3

Kidawu aman bərinne

¹ Koro yaye kəlande jajaktu badiniye wa? Ra, am laa gai wotiyawa shedaye mukkondon ruwuwada bi nayiro ruwuwaadalan mərədundeə wa?

² Nayima wotiyandeda wo, karwunden ruuwada, na am sammayen nowada ye, keraada ye.

³ Nayida farakko wotiya Almasiwuye kibandeyen isana, tadduwalan gani, Ruhu Ala Kendagaimayen ruuwada, allowa kauyen gani, karwu kamben ruuwada.

⁴ Fuwu Alayen kela Isa Almasiwuyen adama marsadunde wo.

⁵ Andi kalande rangiye awo laa raktunden tadanaro wulliyewawo, raktundeda na Alayen isi,

⁶ ti duwon andiro raktu kida aman berin dioye sadanada. Amande arawuye gani, Ruhuye, awoa arawuda karmo cuwudi, amma Ruhuda ro cuwudi.

⁷ Wada karmo kudoma* arawulan kela allo kauyen ruuwadada darajaaro walje har Israyilawu fokka Nawi Musaye yiyiljida rakcane cappa caruiwaworo waljanada, yiyilduda koji yaye,

⁸ ndayin gale kida Ruhu Alayed† tia kojano darajaaro waljiwawo?

⁹ Wada wowom ganadumada darajaaro walyenoa, kida nanjire kudomada targane tia darajalan jaro koji.

¹⁰ Adagaima kela daraja dama bawo adayen daraja calan yiyiljida awima gani.

¹¹ Awo kodumada darajaaa, awo dagaida tia darajalan koji.

* **3:7 3.7** *wada karmo kudoma* - Wada Attaura Nawi Musaye andia sasakke maradunde njakkawoye asuniye. † **3:8 3.8** *kida Ruhu Alayed* - Kida aman berinne.

¹² Təma adə gai taiyenadə, ridu falma taiyende,

¹³ Nawi Musa gai gəni, ti duwon bare Isray-ilawu njeroram awo kodumayedəa carunniro fəkkanju battalan jakcənadə.

¹⁴ Amma hangalnjadə kibbajəna, har kuro sa aman caye kərajaiya, batta adəma dəga, kadiwawo, Almasiwu baslan baworo walji nangaro.

¹⁵ Aaa, har kuro Attaura Nawi Musayea kərajaiya, batta laa karwunja jakci.

¹⁶ Amma kam təmje Kəmandero waldiyiya, battadə kadi.

¹⁷ Kəmandədə tima Ruhudə wo, koro na Ruhu Kəmandeye dəganadən nankam kəlaye kərga.

¹⁸ Andi samma fəkka kaadaa kudəram gai daraja Kəmandeye fəleniye, darajalan daraja tərgaiaro faldiye camunonjuro walliye. Kəmande ti Ruhudə cakke awo adə tədi.

4

Arsiyi curo kalwowa tuloyen

¹ Adə nangaro, kanjimari Alayen kida adəa moyiyenadə, təma kolliyewawo.

² Awowa gəraada-a nangua-a waniyena, jamba dio yen dəgaiyewawo, koro mana Alaye yea falliyewawo, amma jiredəa federo fəleniye, ngainin karwu am sammaye fuwu Alayen jirende shedajai.

³ Kawurinde jakkadaro walyenoa, na am faccagaidəyen jakkada.

⁴ Yiwulis mai dunia adəyedə hangal kasattunambuwyeyə isakambujəgəna, bare nur

kawuri kaji daraja Almasiwuyedea carunniro, ti Almasiwuda camuno Alaye.

⁵ Andi kelandea gani, Isa Almasiwu tima Kema woro mawoniye, andi ye Isa nangaro kareawando.

⁶ Ala duwon tiye: «Nur curo duwuyen yiy-iljo!»† cennade daraja Alaye fakka Almasiwuyen turuide nodoro karwunden nurnju yiyiljena.

⁷ Arsiyi adaa curo kalwowa tuloyen* taiyena, ngainin kenduwo ci bawoaden nanden gani, na Alayen isiro faledi.

⁸ Kanji fin yaye andi curo jektuyen, amma gernesanni, hangalnde cijena, amma tama kol-liyende,

⁹ basarsai, amma Ala andia kolsanni, yap-kaada, amma sidiyende.

¹⁰ Sawiso karmo Isaye tiyilan ngoniye, ro Isaye ye tiyinden faleduworo.

¹¹ Awoa andi roadaa sawiso Isa nangaro karmoro sarsangai, ro Isaye ye tiyinde nomayen faleduworo.

¹² Ngainin karmode andilan kidanju cadi, amma rode nayilan kidanju cadi.

¹³ Kitawulan ruwuwadade gai: «Marsanekkana nangaro manayekko.»† Keladen, andi ye Ruhu kambarseye adamaa taiyenade, andi ye marsaniyena mananiye,

¹⁴ dalilnjude ti duwon Kema Isaa karmolan casangenade andi yea Isa-a rokko sasange nayin kundenno fuwunjuro sawudiro noniyena.

† 4:6 4.6 Bad 1.3 * 4:7 4.7 kalwowa tuloye - Tiyyinde dunia adaye. † 4:13 4.13 Jaw 116.10

¹⁵ Awo ani samma nayi nangaro, adəgainin ser Alaye tərgane am kadaro tatarjiyiya, tayia cakke Alaa ngəwuro wusejane tiro daraja cadi.

Kambərselan ro fando

¹⁶ Adəma nangaro təma kolliyewawo. Tiyyinde siduwu cadi yaye, ruhunde kun bərin bərinno walji.

¹⁷ Awoa basarinde kəske kərmayedə andiro daraja kura ye, sawisoye ye, cinjuma bawo yea dabbarsagai.

¹⁸ Simnde awo turuiro gəni, awo turuiwaworo fiyye. Ai, awo turuidə tussiwawo, amma awo turuiwawodə sawisoro dəgai.

5

¹ Noniyena, kəndəgairam dunia adəye wotte tiyyinde adə sidiyiya, samelan kəndəgairam sawisoye mukko kamben tədandəna gəni na Alayen taiyena.

² Ai, kəndəgairamnde adəlan njəmmiye, kəndəgairam sameyelan jaktiyero məradundea,

³ jaktiyeya, dero walliyewawo.

⁴ Ai, jəktunde nangaro kəndəgairam adəlan njəmmiye, řindiyoro gəni, cayeə kojənarə jaktiyoro rayiyena nangaro, awo karmoyedəə rodə cundoro.

⁵ Aladəma andia awo adəro dabbarsaa, ti duwon Ruhunju ran gairo andiro sadənədə.

⁶ Adə nangaro sawiso karwunde geriye. Noniyena, tiyilan dəgaiyeya, andi na Kəmandeyen bawo,

⁷ awoa kurolan gəni, kambərselan dəgaiye.

⁸ Ai, karwunde tikkerəna, tiyilan dəgaiye yayero na Kəmandeyen dəgaiyeya, rayiye.

⁹ Amma andi tiyilan yen kal, tiyilan gəni yen kal, niandedə tima Kəmande kəjinde fanjo,

¹⁰ awoa andi samma kadu baworo fuwu shararam Almasiwuyen daniye, ngainin wundunde yaye alwasi awo tiyilan cədənaye cuwandi, ngəla yen kal, diwi yen kal.

Kida soloye

¹¹ Adə nangaro, maana Kəmande ridaye non-iyenadə, amba jawallo njakko maniye. Na Alayen andi federo nowada, koro karwundo yen ngairo təmakkəna.

¹² Koro yaye fuwundon kəlande jajangiye-wawo, amma nayiro dalil kəla andiyen awulo boye njadiye. Ngainin am duwon kəla awo karwuyen gəni, kəla awo sim curuiyen awulo jawuidəro awo kalaktuwuye fanduwı.

¹³ Hangalnde baworo walyenoa, Aladəma nangaro. Hangalnde kalkaljənarə walyenoa, nayi nangaro.

¹⁴ Awoa kərawo Almasiwuyedə andia simosai, adəa tabbatto noniyena: Kam fal* am samma nangaro nunadə, am samma sanuna,

¹⁵ koro am sammaro nonjudə, tayi roadə gadero kəlanjaro gəni, ti duwon tayi nangaro nune karmolan cijənadəro kəndəgai cadoro.

¹⁶ Adəgaima adən fuwun wundumaa kəla kuro adamgənayen ruiyewawo. Almasiwua calan kəla kuro adamgənayen ruiyena yaye, kərma gadero tia ngainin ruiyewawo.

* 5:14 5.14 kam fal - Almasiwu.

¹⁷ Adə nangaro wundu duwon Almasiwulan dəganamadə alaktu bərin. Awowa dinadə kɔ-jana, akko bərin isana.

¹⁸ Adə samma na Alayen isi, ti duwon Almasiwuyen kəlanjuro solosagane kida soloye andiro sadənadə.

¹⁹ Aladəma Almasiwuyen am duniayero biwuwanja gənajəgənnin tayi-a kəlanju-a soloje kawuri soloye mukkontero cakko.

²⁰ Adə nangaro andi wakilla Almasiwuye, Ala andiyen bowodu cədi gai. Almasiwu nangaro lowonjaiye, Ala-a solodənowo!

²¹ Ala kam duwon biwu cədənnidəa andi nangaro biwuro kalakkeno, nanjire Alayedəa tilan fandiyoro.

6

¹ Andidə sawawa kida Alaye nangaro, nayia lowonjaiye, bare bowuro ser Alayedəa mowuwwi.

² Awoa tiye: «Sa kalkalnin nia kərənnjəkkəna, koro yim njəkkawoyea bananjəgəkkəna.»† Akko kərmama sa kalkaldə wo, kərmama yim njəkkawoye wo!

³ Kidande sariwu bawoaro napcoro, jawal wunduyemaro takkal fimaa yakkiyewawo,

⁴ amma jawal fin yaye andi kidawu Alaye jireyero fəlediye, nettulan, basari njalan, curo jəktu so, masiwa soyen,

⁵ kowodulan, kosolan, hangalsangolan, ngənəptulan, faada dəgalan, kəmbo bonambulan,

† 6:2 6.2 Ish 49.8

⁶ nantayirren, ilmuyen, kanadi tayen, nandəgallen, Ruhu Alayen, kərawo nanmənafək bawoayen,

⁷ mana jireyen, kənduwo Alayen, bərimi nan-jireye mukko kəmboram-a waila-ayen,

⁸ curo daraja-a darajanambu-ayen, curo adəlamdu-a njungoro-ayen. Jambawu gairo ngosana yaye, andi jirewu,

⁹ nosanni gai yaye, ngəlamaro nosana, nuiyena gai yaye, akko rondea, wowomsai gai yaye, roro seyesənni,

¹⁰ karwu jaadaa gai yaye, sawi yaye karwu kəjia, talaawa gai yaye, am kadaa gariwuro diye, awima taiyende gai yaye, awiso kaande.

¹¹ Nayi Korintiwu, federo mana njaddiyena, karwunde farakko kaada.

¹² Andi gəni nayia njasaraiyende wo, nayima karwundo kanuwe andia sasarawwi wo.

¹³ Tadawani gairo nayiro jandenjagakki, kalkallo kalansanowo, nayi ye karwundoa farakko kanowo.

Fado Ala Kəndəgaimayedə

¹⁴ Bare kolluwe nayi-a ganambuwu-a lamarndo tilojənni. Nanngəla, awi lambonju nandiwiwo? Koro nurdə, awi lambonju duwuro?

¹⁵ Katte Almasiwu-a Yiwulis-ayen kəlakəl fi mbeji wo? Ra, awi Isaa gama-a ganambuma-a kəlji?

¹⁶ Fado Alaye-a gumkiya-a ardiya fi cada? Andima Fado Ala Kəndəgaimayedə wo. Alaye wuljənadə gai: «Dawunjan dəgakke dadanəkki, Alanjaro walləkki, tayi ye jamaniro waljai.»†

† 6:16 6.16 Lew 26.12

17 Adə nangaro Kəmandeye: «Dawunjan luvwowo, səgəriro waldənowo, bare awima tayir gəni lenuwwi, daji wu ye nayia ardinjakki.»†

18 «Wu ye bawandoro walləkki, nayi ye tadawani-a ferowani-aro walluwi,»† yeno Kəmande Martawama.

7

1 Adə nangaro kərawowuni, wadu ania ngosaanadə, kadawu tiyiye-a ruhuye-a fi yayen kəlande tulliyoy, Ala ridalan tayir sərambo waliyo!

Karwukəji Bulusse kəla təmdu jama Isaa gawuyen

2 Karwundo kasaganowo. Wundumaro jirenambu yiddiyende, wundumaro diwi yiddiyende, wundumaa jambaniyende.

3 Adəa wuldunidə, nayiro wowom gənaduwwuro gəni, calan wulləkkənadə gai, nayidə curo karwundeyen, karmo yen kal, roa yen kal, rokko dəgaiye.

4 Aman njadəkkənadə kura, awulo boni kəlandon ye kura, karwuni dunoajəna, basarinde samman tai dakke karwukəji fakki.

BULUS LARDU MAKIDONIYAYEN

5 Lardu Makidoniyaero kadiyendeya, tiyinde tustu cuwandənni, ndaran yaye basari yayiena, deyan sai lawala, curon sai ridu.

6 Amma Ala ti duwon ro am karwunja duno bawoaye isabojiyimadə kənde Titussen ronde isaboyeyeno,

† 6:17 6.17 Ish 52.11 † 6:18 6.18 2Sam 7.14

7 koro kændenju runjun gëni, ro boda kældon cuwandënadë yelan. Titusdë andiro mæradundo wua kuroye-a sondo-a këla wuyen koworindo-aa wulsaana. Adë nangaro cayea kojënaro karwukëji dikkëna.

8 Wotiyani* yakkëkke karwundo kuttajëna yaye, nadimmëkkëni. Calan nadimmëkkëna, wotiyadë sam ganaro rondo kuttajënaro rukkëna nangaro.

9 Amma kërma karwuni këjijëna, karwundo kuttajënadëro gëni, amma karwukuttando cakke tæmmuwwadëro. Awoa rawo Alayë këlan kuttu fannuwwa, ngaima andi nangaro awima asar-nuwwi.

10 Awoa karwukutta këla rawo Alayedë kamba cakke nadimjënnin tëmje njëkkawo cuwandi, amma karwukutta duniayedë karmo cuwudi.

11 Akko ruiwo, karwukuttando këla rawo Alayedë nayia njasakke kasadu-a kældo mowo-a diwwa! Koro njasakke gërganuwwa, rinuwwa! Ase, mæradu-a kowori-a shara rawo-a jauru fëlenuwwa! Adëgaima jiri fin yaye lamar adëlan nayi biwu bawoaro kældo fëlenuwwa.

12 To, wotiya ruwunjagakkëna yaye, kam biwu cädënadë bi kam tiro biwu cädënadë gëni nangaro ruwuyekko, amma fuwu Alayen kasadu andiro sadduwidëa nonuwiro.

13 Adë nangaro ronde bojëna.

Ro bodande adë ngawon, këla karwukëji Tiusen andi ye karwukëji cayëmaa kojënaro

* **7:8 7.8** *wotiyani* - Wotiya laa gade duwon Bulus tayiro ruwujëgënadë. 2Kor 2.3 mane.

diyena, nayi samma hangalnjua isabogəwwa nangaro.

¹⁴ Wudə fuwunjun kəlandon awulo bo gana dikkəna yaye, nanguro sakkuwwi. Jiri awo nayiro wulnjagaiyena samma jiredə gai, ngaima awulo bo fuwu Titussen diyenadə ye jirero waljəna.

¹⁵ Nayi sammaye gandodəa takciya, jiri ridu-a lolodu-an tia kapkəwwadə, kərawonju nayi nangaro tai dajə tərgai.

¹⁶ Awin yaye nayia mərsanjakkənədəro karwukəji dikki.

WURI CAPTA TALAAWA ISAA GAWU JERUJALEMBE NANGARO

8

Bana muminna bərni Jerujalembəro kudo

¹ Kəramiya, ser Alaye jama Isaa gawu lardu Makidoniyayero cadənadəa nayiro isanoduwu rayiye.

² Curo rijaptu kada jau fitten karwukəjinja ci bawo-a nantalaanja duno kojəna-a tasargane har nankəre tai dajane fəleyera.

³ Awo cadənadə dunonjalan har dunonjamaa kojənaro cadoro tayia shedanəkki, koro rawonjan

⁴ tayi ye bana muminnaro kudodəro* kan-gurno mukkonja njakkoye cawandoro jauro andia lowosera.

* **8:4 8.4** *bana muminnaro kudodə* - Jama Isaa gawu lardu Makidoniyaye-a Akayaye-ayedə talaawa muminna Jerujalemlan dasaanaro bana laa juwaduro niajana. Rom 15.26 mane.

⁵ Awo tēmaniyenamaa kojēnaro burwon Kēmandero, koro rawo Alaye kēlan andi yero kēlanja kedo.

⁶ Adē nangaro, Titus kida serre adēa nandon badijēnadē gai, tumojuworo tia lowoyeiye.

⁷ To, nayidē kambēse so, kawuri so, nodu so, kasadu so, kērawo nanden mowuwwa solan, wotte awo sammalan fuwunuwidē gai, ser adē yelan fuwunowo!

⁸ Wadaro gēni wullēkki, amma kasadu am gadeyen kērawondodē jireyero tabbatkēkki,

⁹ awoa ser Kēmande Isa Almasiwuye nonuwwa, ti gariwu duwon, nayi nangaro ngudiwo walyeno, nayi ye nanngudinjudēyen gariwuro walloworo.

¹⁰ Kēla lamar adēyen galani yikki, awoa nayiro faidaa, nayi duwon tēn mēnde awo adēa dio runju gēni, tia dio rawo badinuwwadē,

¹¹ kēma ye dionju tumogēnowo. Jiri karwundo samman raawwadē gai, ngainin kēla awo tawwadēyen tumogēnowo.

¹² Karwu samman njodē kēla awo kam cēdanniyen gēni, kēla awo cēdanayen Ala ardiji.

¹³ Nayidē basari yawe am gade kasam cawandi gēni, lamar nankalkalle.

¹⁴ Kēma lēman ngēwu ganduwwadē, awo tayia maujēnadēa yirgawi, yim laa ye ngēwudu lēmannjayen awo nayia maunjanadēa casargai, adēgainin lamardē kalkalji,

¹⁵ kitawulan ruwuwadadē gai: «Kam ngēwu capcēnadē tiro ngēwujēgēnni, koro kam gana capcēnadē ye tia maujēnni.»†

† 8:15 8.15 NL 16.18

Titus-a sawawanju kidaye-a

¹⁶ Alaa wuseniyo, ti duwon, kasadu nayiro njaddëkkidë gai, karwu Titusse yero nia nayiro njëddoye cakkënadë.

¹⁷ Awoa Titus lowonededëa kasacce ti këlanju jauru kasaduadëro rawonjuman nandoro leji.

¹⁸ Koro kërami duwon dawu jama Isaa gawu sammayen kidanju kawuri këjiye nangaro nowadadë ti-a rokko juwagëiye.

¹⁹ Adëa kojënarö, bana serre adëa yadiyeya, jama Isaa gawudë andia sasadduworo tia galay-era, bana serre duwon Këmandëa njungororo ye, niande ngëla fëlejoro ye tiro kissiyedë.

²⁰ Adëa diondedë, bare wunduma këla këñjo nankëreye adëro kistuwundeyen sariwusanni,

²¹ awoa fuwu Këmandëye runjun gëni, fuwu ambe yen awo ngëla dioro rayiye.

²² Koro këraminde duwon gënagëniro lamar kadan rijammiye kasaduaro tabbatkëiyenadëa tayi-a rokko juwaniye, koro kërma nayia jauru mërsanjana nangaro cayëmaa kojënarö kasadunjua.

²³ Titusdë, ti sawani kidaye, wu-a ti-a nayi nangaro kida adëa diye. Këramiyandedë, tayi daraja Almasiwuyero kadunowu jama Isaa gawuye.

²⁴ Adë nangaro fuwu jama Isaa gawudëyen am aniro sheda kërawondoye so, dalil këla nayiyen awulo bondeye soa fëlegënowo.

9*Karwu këjiaro njo*

¹ Kēla bana muminnaro kudodēyen, wotiya nayiro ruwunjagakkoro mēradundo bawo,

² awoa kasadundodēa nokkēna. Kēladēn nayi nangaro fuwu Makidoniyawuyen* awulo bukke tayiro nayi Akayawudē† tēn mēnde dabbarduwwa nēkkēna, koro kasadundodē ngēwunjaro duno cina.

³ Amma kēramiyadēa juwagēkki, bare lamar adēlan awulo bonde kēlandon bowuyero waljēnniro, koro wullēkkēnadē gai, nayi dabbargadaro walloworo.

⁴ Am Makidoniyaye wu-a rokko isiye nayia dabbarduwwi nanjayiyea, kēla mēsadunde adēyen nangu fanniye, balle nayi.

⁵ Adē nangaro kēramiyadē wua burwosa nandoro leja kēnjo serre duwon yiwi wulluwwadēa dabbarjaro tayia lowoduro ngēlaro rukkēna. Ngainin dabbargadaro walji, koro awo doleye gēni, serre.

⁶ Adēa nonowo: Kam gana cēnadidē gana kalaji, koro kam ngēwu cēnadidē ngēwu kalaji.

⁷ Wundu yaye karwunjun niajēnadē gairo co, karwukuttaalan bi jēktulan gēni, awoa Ala kam karwu kējiaro cidēa cēraana.

⁸ Na Alayen kēnduwo nayiro barga serre sammaa dēptuwuye mbeji, kida ngēla sammaa na kojēnaro deworo, sawi yaye, jiri fin yaye mēradundo sammaa galji.

⁹ Kitawulan ruwuwadadē gai: «Nanjaijanjun

* **9:2 9.2** *Makidoniyawu* - Bulus lardu Makidoniyayelan duwon wotiya adēa ruwuyeno. † **9:2 9.2** *nayi Akayawudē* - Bērni Korintiyedē lardu Akayayen dēgana.

talaawaro cina, nanjirenju sawisoro dɛgai.»†

¹⁰ Ti duwon nadomaro kasuni ci, burodi ye kɛmboro cidɛ nayi yero kasuni njade kawakce cakke nema nanjirendoye ngɛwuji.

¹¹ Jaijaro walloworo, dɛlɛwu fin yaye gariwuro njadi, koro adɛ cakke muminnadɛ andiyen Alaa jauru wusejai,

¹² dalilnjudɛ kida bana kudoye adɛ mɛradu muminnaye runju gɛni galji, koro adɛ cakke Alaa wusedu jauru ngɛwuji nangaro.

¹³ Kawuɾi kɛji Almasiwuye yasarawe gawwadɛro, koro nanjaija tayi-a am sammaro yidduwidɛro, kɛla bana kudo adɛyen daraja Alaro cadi.

¹⁴ Ser ci bawoa Ala karwundoro cakkɛnadɛro, nayi curo karwunjayen nangaro moduwa njaddi.

¹⁵ Kɛnjonju wuldumaa kojɛnadɛro Alaa wuseniyo!

DABBARDA KɛNDE BULUSSE KɛNYAKKUYERO

10

Bulusse kidanjua sariwodu

¹ Wu Bulus kɛlani, wu duwon fuwundon nayiro rokura bawoa, nayin kuruwunna nayiro jau canidɛ, rokuranambu-a nanngɛla-a Almasiwuye nangaro lowonjakki,

² marnowo, isɛkkiya, bare sakkuwwe tayi duwon andi kɛla hal tiyiyen dɛgaiye canidɛro nanjau fɛleduwu tɛmakkɛnadɛa fɛlegɛkkɛni.

³ Tiyilan dɛgaiye yaye, kɛla hal tiyiyen gɛni kɛriwu yikkadiye,

† 9:9 9.9 Jaw 112.9

⁴ awoa bařiminde kəriwuyedə tiyiye gəni, amma nanjan kənduwo Alaye bərnı gargadaa wurduye mbeji. Manawa rokurayea baworo diye,

⁵ angəsa samma Alaa nodu dapciyidən kundenno. Nia fi yaye Almasiwua jəgaro, tia kosoma gairo taiye,

⁶ koro gandodə tabbattiya, ganambu sammaro wowom gənaduwo dabbardiya.

⁷ Awo fuwundoyedəa ruiwo! Kam laa kəlanjua Almasiwuyero ngojia, adəa takco: Ti Almasiwuyedə gai, andi ye ngai.

⁸ Wudə kəla kənduwonde duwon Kəmande nayia wurduro gəni, duno njoro sadənadəyen ngəwuro awulo bukki yaye, nangukkiwawo.

⁹ Bare wotiyawanin nayia riduro njakko raakkənaro təmanuwwi,

¹⁰ awoa tayıye: «Wotiyawanju kurwowu ye, dunoa ye, amma ti dawundenna kamboi, mananju ye awima gəni,» canı.

¹¹ Kam jiri adə nojo, jiri andi dawundon bawo wotiyawayen mananiyedə gairo, isiyeya, ngaima diye.

¹² Am duwon kəlanja jajakcaidəro kəlande kalkalliyewawo bi rattalgəiyewawo. Amma ngalduram kəlanjayan ngaldane kattenjan rattaldaiya, hangalnja asujiwawo.

¹³ Andidə na kojənaro awulo buiyewawo, saı curo kidaram Ala andiro kamsaanadəyen, kidaram duwon har nayi yea nanjagaidə.

¹⁴ Kidaram kamsaanadəa koniyewawo, nandoro isiyende gairo, awoa andidə kawuři kəji Almasiwuyea har nandoro isiyena.

¹⁵ Na kojənaro wotte kəla kida am gadeyen awulo buiyewawo, amma təmandedə tima kambərsendo fuwu juwuiya, kidaramnde dawundon jauro tərgai,

¹⁶ ngainin kawuɾi kəji har cidiya nayin fuwunnin dasaanaro mawoniye, koro kəla kida am gade kidaramnjan cadənayen awulo buiyewawo.

¹⁷ Amma kitawulan ruwuwadadə gai: «Kam awulo juwuimadə kəla Kəmandeyen awulo juwo,»†

¹⁸ awoa kam kəlanju jajakcima gəni, kam Kəmandeye jajakcimadə ardiyada wo.

11

Bulus-a kəngayamba kattuwuye-a

¹ A! Hangalnambu gana laa nandon dio raakko, kanadi taiwo!

² Kəlandon nandəri kərawoye dikki, nandəri kura adəye Alayen isidə, nayia kwa fallo niyaduwo wadu ngokkəna, nayia fero kəlayakku tayir kwa nojənni gai Almasiwuro njoro.

³ Amma kadidə nanganjulan Auwaa jambajənadə gai, hangalndo ye Almasiwua karwu tiloa-a tayir-alan ga kolje jawal gade jəgairo rikkəna,

⁴ dalilnjudə kam laa ise Isa mawoniyende laaa mawojia, bi Ruhu mowuwwadə-a gade bi kawuɾi kəji kasadduwwadə-a gade mowuwia, mukko yindin tawi nangaro.

† 10:17 10:17 Iri 9.24

⁵ Adə yaye, kəngayamba kura ani wua awiman kosanniro təmakəkəna.

⁶ Manalan goni gəniro walyekko yaye, nodulan ngai gəni. Ai, jawal fin yaye, jiri fin yaye adəa nayiro fəlenjagaiyena.

⁷ Ra, nayia sapturo kəlania awimaro ngokkəni kawuri kəji dero wulnjagakkənədə, biwu wa dikko?

⁸ Kida nayiro njaddəkkoro jama Isaa gawu gade bətəramməkke* alwasi kasaddəkkəna.

⁹ Sa wu dawundon curo lambiyen dəgakkənədən, wundumaro kurwowuro walləkkəni, kəramiya lardu Makidoniyayen isane məradunidəa galjana nangaro. Awo samman nayiro kurwowuro walduwuro kəlania kanəkkəna, fuwu yen kanəkki.

¹⁰ Jire Almasiwuye wulan dəganədə nangaro, lardu Akayayen awulo boni adəa wunduma damsiyiwawo.

¹¹ Awiro adəa wulyekko? Nayia njaraakkəniro wa? A'a, nayia njaraakkənaro Aladəma nojəna.

¹² Awo dikkidəa koroma dikki, ngainin am duwon awulo bonjan dama andi-a kalkallo walduye majaidəro dama fando dapkəkki.

¹³ Awoa am ani gai kəngayamba kattuwuye, kidawu jambawu, kəlanjaa kəngayamba Almasiwuyero kalakcai.

¹⁴ Koro adə awo ajabbe gəni, Yiwulisdəma kəlanjua malaiya nurrero kalakci nangaro.

* **11:8 11.8** *bətəramməkke* - Bulus jama Isaa gawu gade jiremaro bətəramjəna wa? A! A'a, Bulus biwuma gəni bi barwu gəni. Wuri jama Isaa gawu gadeyen cəmowona nangaro, rakce dero tayiro kida cəddi.

¹⁵ Kidawunju ye kəlanjaa kidawu nanjireye gairo kalakcaiya, awima gəni. Njeroramnja kəndonja-a kalkallo walji.

Bone nankəngayam Bulusse

¹⁶ Koro waldəkke wulləkki, bare wunduma wua hangalnambumaro ngosənni. Adə gənia, hangalnambuma gairo kasansənowo, ngainin wu ye gana laaro awulo bukki.

¹⁷ Awo kəla lamar awulo bo adəyen wulləkkidə, Kəmande gairo gəni, hangalnambuma gairo wulləkki.

¹⁸ Am kada kəla hal tiyiyen awulo jawuidəro, wu ye awulo bukki.

¹⁹ Nayi rashiduwa duwon, karwu kəjiaro hangalnambuwua kasadduwi,

²⁰ awoa kam laa nayia karearo kalannjaia, bi kəndando juwuia, bi nayilan faidadia, bi kəlanju jajakcia, bi nayia marin bakcia, ase kasadduwi.

²¹ Wuldunidə nangua yaye, andidə dunonde ngai dioye bawo.

Awo duwon kam laa gade tilan ridu bawoaro awulo juwuidə, hangalnambuma gairo wulləkki, wu ye ridu bawoaro tilan awulo bukki.

²² Tayidə yaudiya wa? Wu ye ngai. Tayidə Israyilawu wa? Wu ye ngai. Tayidə kaduwu Nawi Ibrahimbe wa? Wu ye ngai.

²³ Tayidə kidawu Almasiwuye wa? Jori gai wulləkki! Wu ye tayia kokkənarə ngənəptu so, koso so, kowodu so yakkəna, koro ngəwuro tajirwa karmoyen kadəkkəna.

²⁴ Gadegade uwuro baktu fidewuro fal bawo mukko Yaudiyayen yakkəna,

²⁵ yakkuro kalan bansana, fallo dongur kauye gægəmsaana, yakkuro læptu maaraye yakkəna, bune fal-a dabdu fal-a curo tekuyen dikkəna.

²⁶ Silan bəlawuro ngəwu dikkəna, akko masiwa bərəmbe-a jawalkorjimasoye-a mbeji, masiwa dawu kəramiyani jirinde tiloa-a kərđiya-ayen, masiwa curo bərni-a karaa-ayen, masiwa kəla tekuyen, masiwa dawu kəramiya kattuwuyen.

²⁷ Njəmbaro-a ngənəwu-a, ngəwuro faada dəga-a, kəna-a ngudu-a, ngəwuro kəmbo bonambu-a, kaku-a kajəmunambu-a,

²⁸ awowa gapcana gade dawun bawo, wadu nguson kurwowu jama Isaa gawu sammaro kistuwuye kəlanin mbeji.

²⁹ Wundu lawujo, wu ye lawunəkkəni wo? Wundua casakke taljo, wudə jaunju fakkəni wo?

³⁰ Dole awulo bukkiro walyenoa, kəla nan-lawuniyen awulo bukki.

³¹ Ala Bawa Kəmande Isaye sawisoro bargaadə kattuwu gəni kamməkkiro nojəna.

³² Bərni Damassen Mai Aretas gomnanjudə cakke wua taro bərni Damaswuyedəa gureyera,

³³ amma taka laa garuyen curo jowoyen talarane mukkonjun fərəskekkə.

12

Kuro-a wahayi-a

¹ Awulo bodə dole. Faidanju bawo yaye, fuwu bukke kəla kuro-a wahayi-a* Kəmandeyen mana dikki.

² Kam laa Almasiwulan kərga nokkəna, ku kərwu mewu deri tia har same kənyakkuyero† kesado. Tiyan bi tiyan gəni nokkəni, Ala nojo.

³ Koro kam adə, tiyan bi tiyan gəni nokkəni, Ala nojo,

⁴ tia jannaro caade mana bayinduro yojiwawo wuldunja kambo daptəgəna fangeno.

⁵ Kəla kam adə gaiyen awulo bukki, amma nanlawuniro kajia, kəlanin awulo bukkiwawo.

⁶ A! Ca awulo bo raakkənaa, jire wulləkkidəro, hangalnambumaro walləkkiwawo. Amma kolləkkəna, bare awo nilan turui bi wulan fandi kojəno wua awo laaro ngosanni.

⁷ Bare kəla wahayi jauru ajabbadəyen kəlani na kojəno jajangəkkəniro, kariyi laa tiyiniro casakkəna, wotte kadunoma Yiwulisse wua babaktuma, bare kəlani na kojəno jajangəkkəniro.

⁸ Kəla adəyen wun tia cuttuluworo yakkuro Kəmandea lowoyekko,

⁹ amma tiye wuro: «Serni njədəna, curo nanlawuyen kənduwoni kalkallo fəledi,» yeno. Adə nangaro karwu kəjialan cayemaa kojəno kəla nanlawuniyen awulo bukki, ngainin kənduwo Almasiwuye wulan dəgai.

¹⁰ To, Almasiwu nangaro nanlawu so, manakuttu so, masiwa so, basari so, kuttu so karwu

* **12:1 12.1** *wahayi* - Awo laa kənnasim gai Ala kamba cakke kənəm cədənnin curuidə. † **12:2 12.2** *har same kənyakkuyero* - Same kənyakkuyedə loiloiram.

kəjialan kasaddəkkəna, awoa sa wu lawudə, sadən wu dunoa.

Kistuwu Bulusse jama Isaa gawu bəрни Korintiyero

¹¹ Hangalnambumaro walləkkəna, nayima wua sakkuw! Ca wua jajansuwwama wajipco, awoa wudə awima gəni yaye, kəngayamba kura ani wua awiman kosanni.

¹² Kanadilan shedawa kəngayambe alama so, awo ajabba so, kənduwo so dawundon tədəna.

¹³ Jiri fin gəle nayia kojənarə jama Isaa gawu gadedəa ngurnoyekko, nayiro kurwowuro walnjagakkəni gənia? Jirenambu adəa gawursəgənowo!

¹⁴ Akko nandoro kəndeni kənyakkuyero dab-bardəkkəna, nayiro kurwowuro walləkkiwawo. Kəndando gəni, nayimaa makki, awoa yalla gəni yanja-a bawanja-aye kurwowu ngojai, amma ya-a bawa-a kurwowu yallaye ngojai.

¹⁵ Wudə, rondo nangaro jauro karwu kəjiaro kəndani-a kəlani-a yikki. Nayia rawonidə tərɡaia, wua rawondo fuludi wa?

¹⁶ Ngairo walyeno yaye, nayiro kurwowuro walnjagakkəni, amma wu burwoadə, nanganal nayia ngedakko cani.

¹⁷ Am juwanjagakkənadəyen nayilan faidəddəkkəna wa?

¹⁸ Titussa nandoro lejoro lowokke kəramidəa ti-a rokko juwangeyerakko. Titus nayilan faidədəna wa? Wu-a ti-a hal tilon dəɡaiyende wa? Jawalnde tilojənni wa?

¹⁹ Tussəna andi fuwundon kəlände moyiye təmanuwwa. To, kərawowunde, fuwu Alayen

Almasiwulan mananiye, awo diye samma nayia isadunoaduwuro diye.

²⁰ Isækkiya, waneye nayia jiri raakkənadə gairo gəni njawandəkki, nayi ye wua jiri raawwadə gairo gəni suwanduwiwo rikkəna. Waneye lawala-a nandəri-a gərgadu-a kəla rawo-a yarsəm-a tarwa-a rokura-a hangalsango-a mbeji.

²¹ Ai, waldəkke isækkiya, Alani fuwundon nanguro sakke amndo kada duwon calan biwu cadəna, koro təmjanə tayirnambu so, kənjəna so, nanjanə so koljannidə nangaro karwuni kut-tajiro rikkəna.

MARMAREA-A LEWA-A DARYEYE

13

¹ To, adə kənyakkuyero nandoro isəkkidə. «Mana fi yaye ci sheda yindi bi yakkuyen tab-battiyi.»†

² Caman kəndeni kənyindiye wulləkkənadə gai, kərma wu bawodən am calan biwu cadəna-a am gade samma-aro caye baworo wulgəkki: Waldəkke isækkiya, tayia kolləkkiwawo,

³ Almasiwu wulan manajidəye shedanju manuwidə. Tidə dawundon lawu gəni, kənduwoa.

⁴ Curo nanlawuyen tia kəska karmoyero ja-jaana, adə yaye kənduwo Alayen roa dəgai. Andi ye tilan lawu, amma kəndo nayiro njaddiyelan kənduwo Alayen ti-a rokko roa dəgaiyero ruwi.

⁵ Kəlandoa rijammowo, kambərselan dəgawiro kəlando ruiwo! Isa Almasiwu nayilan

† 13:1 13.1 SK 19.15

dəgairo asunuwwi wa? Ra, nayidə ardiyada gəni?

⁶ Andidə ardiyadaro asunuwiro təmakəna.

⁷ Bare awo diwi diwwiro Alaa koriye. Niandədə kəlande ardiyadaro bayindu gəni, amma amso andia ardidənniro saruiro walyeno yaye, awo ngəla deworo.

⁸ Rangiyə jiredəa angərnijewawo, amma kəla jiredəyən daniye.

⁹ Sa andi ye lawu, nayi ye dunoadə, karwunde kəjijəna. Koro kəndəgaindo kalkaljoro moduwa diye.

¹⁰ Dalil wu nandon bawolan awo ania ruwunəkkidə, tima isəkkiya, bare kənduwo duwon Kəmande wurduro gəni, duno njoro sinadən nanjaunin faidadəkkəniro.

¹¹ Daryerambo, kəramiya, karwundo kəjijo!* Kəndəgaindolan jawallo waldənowo, karwundon dunoadənowo, hangalndo tilojo, nanlewan dəgaiwo. Adəgaima Ala kərawo-a nanlewa-aye dawundon dəgai.

¹² Kattendon lewa kərawoyen lewadənowo.

¹³ Muminna samma nayia lewanjai.

¹⁴ Ser Kəmande Isa Almasiwuye-a kərawo Alaye-a naptu nanyaana Ruhu Alaye-a nayi sammalan dəga!

* **13:11 13.11** *karwundo kəjijo!* - Fisarduwu laaye: «Sai yim laa!» canı.

xxx

Kanuri Manga NT Translation
Kanuri, Manga: Manga Kanuri Translation (Portions)

copyright © 2018-2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kanuri, Manga)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files
dated 6 May 2025

c9559a71-f08b-5c68-a545-05813d16a08e